

Jaro se vrací

Díky tomu, že u nás bydlela Susie, jsem měla každý den nabitý a věnovaly jsme se samým pozitivním věcem. Pokračovala jsem ve vyučování, každé dopoledne k nám přicházeli dva chlapci z vesnice a učili se společně se Susií.

Susie se postupem času osmělila a byla mnohem otevřenější a hovornější než většina dětí z osady. Někdy jsem si říkala, jestli pro ni nebude těžké zařadit se zase mezi ostatní děti, a trochu jsem se o ni bála. Proto jsem ji začala motivovat, aby se každý den vždycky ještě nějaký čas zdržela ve vesnici a zapojovala se do aktivit místních dětí.

Nic proti tomu neměla. Chodila tam ráda a kam až jsem to dokázala vysledovat, neměla podle všeho žádný problém začlenit se zpátky mezi své kamarády a kamarádky.

Jednou jsem zase takhle poslala Susii hrát si a pak jsem se rozhodla, že si zajdu do obchodu pro několik věcí, které jsem si potřebovala koupit. Bude to pro mě zároveň i dobrá příležitost, jak si zase jednou dát čaj s Nimmií. Nadále jsme se každý týden scházely ke společné biblické hodině a Susie se k nám vždycky připojovala s očima vykulenýma úžasem z toho, co jsme si četly a probíraly. Sama od sebe se rozhodla, že chce své srdce dát tomuto Ježíši, který ji miloval tolik, že za ni zemřel. A společně s Nimmií jsme jí vysvětlovaly evangelium a co znamená následovat Ho. Susie měla krásně čistou duši a její víra byla ryzí a prostá.

Teď jsem se ale těšila, že si s Nimmií budu povídat o ženských záležitostech. Těhotenství už na ní začínalo být vidět. Mezi jejími dvěma dětmi nebude velký věkový rozdíl. *Zvláštní*, myslela jsem si, *tak Nimmie je vdaná už tolik let a po celou tu dobu neměla děti a teď bude v tak krátkém čase hned dvojnásobnou matkou.* V duchu jsem se usmála. Třeba to má takhle Pán v záloze i pro mě. Ale v tom případě doufám, že nebudu muset čekat tak dlouho jako Nimmie.

Blížila jsem se k hloučku dětí zabraných do nějaké hry. Dokonce se ani neotočily, aby se na mě podívaly, když jsem je míjela. Seděly ve sněhu, s pohledy stočenými k východu, v tvářích soustředěný výraz. A pak jsem mezi nimi spatřila Susii. Stála čelem ke skupince a ukazovala dětem staré kartičky, které jsem jí dala. Byla paní učitelka a její kamarádi byli žáci a žákyně. Zůstala jsem v úžasu stát a ani jsem nedutala. Nemohla jsem uvěřit svým očím.

„Co znamená toto?“ slyšela jsem ji ptát se tím jejím jasným hláskem.

Spousta dětí okamžitě zvedla ruku. Susie ukázala na jednu malou holčičku.

„Ryba,“ řeklo to dítě.

„Správně,“ potvrdila Susie s pochvalným pokývnutím. „Je to ryba.“

Potrásla jsem hlavou, abych si to v ní srovnala. Jak to přijde, že ke mně do školy nechodí, a tady jsou? Pak jsem se tiše rozesmála. Neříkala to snad Nimmie celou dobu? *Naučíš to jednoho a on to naučí další.* A vida, Susie si tu jen tak hraje a zároveň dělá něco, co jsem já udělat nedokázala.

Musím jí těch kartiček dát víc, předsevzala jsem si a pak jsem pospíchala k Nimmii. Nemohla jsem se dočkat, až se jí s tou fantastickou zprávou svěřím.

Obvyklé stesky a kňourání, že jaro pořád nepřichází, jsem si tentokrát odпустиła, a tak mě docela překvapilo, když Wynn jednou večer poznamenal: „Myslím, že led na řece už brzy začne pukat. Indiáni mají za to, že to letos bude parádní podívaná, protože řeka zamrzla hodně do hloubky. Říkají, že praskání ledu bude možné pozorovat z toho vysokého útesu na východ od osady. Zajímalo by tě to?“

Vrhla jsem na Wynna udivený pohled. Najednou jsem si uvědomila, že kolem vesnice zbývá sněhu opravdu jen velmi málo a ano, indiánky už zase chodí na nedaleké louky a hledají, co tam vyrašilo a mohlo by se hodit do rendlíku. Protože jsem měla v poslední době celé dny napilno, nevěnovala jsem tomu moc pozornosti.

Susie se hned jala skákat radostí a nadšeně tleskala rukama.

„Samozřejmě,“ odpověděla jsem. „Ale proč zrovna letos? Co je tentokrát jinak?“ chtěla jsem vědět.

„Měli jsme mimořádně studenou zimu. Řeka zamrzla hlouběji než obvykle. Někteří lidé se dokonce bojí, že tam, kde není voda dost hluboká, mohly uhynout ryby.“

Tak počasí je chladnější než obvykle? Vida, ani tohle jsem nezaznamenala.

„Teplé počasí přišlo o něco rychleji,“ pokračoval Wynn. „Ty sis nevšimla, jak rychle slezl sníh? Možná že letos přijdou i povodně.“

Zastavila jsem se cestou ke kamnům, s hrncem v ruce. Vykulila jsem oči.

„Hrozí –“ zarazila jsem se a stočila jsem pohled k Susii. Pozorně poslouchala každé slovo. Wynn si domyslel, na co jsem se chtěla zeptat.

„Naší vesnici žádné nebezpečí nehrozí. Jsme dostatečně vysoko na hřebeni útesu, ale některé vesnice níž po proudu by to zaplavit mohlo.“

Pořád jsem ještě s tím hrncem nedošla ke kamnům. „Dá se tomu nějak předejít?“ zeptala jsem se Wynna.

„Zítra vyrazíme s Ianem a několika dalšími muži obhlédnout situaci. Možná že bude zapotřebí požádat některé lidi, aby si své věci přenesli o něco výš. Doufám, že se nebudou vzpírat. Pár starších by si ještě mohlo pamatovat, jak to vypadalo, když se řeka vylila z břehů posledně, asi před dvaceti lety. Jednu vesnici povodeň tenkrát málem zničila. Ti, kdo si na to pamatují, by možná byli ochotní uposlechnout a ostatní by snad mohli následovat jejich příkladu.“

Potom Wynn znenadání změnil tón i téma.

„Nemalujeme čerta na zeď,“ pronesl filozoficky. „Susie, chtěla bys vidět, jak odplouvají kry po řece?“

Odpověděla mu nějakým indiánským slovem, bylo to slůvko, které vyjadřovalo zároveň radost i zvědavost. Wynn se zasmál a zajel jí rukou do černých vlasů.

„Takže ujednáno,“ řekl. „Půjdeme.“

„Kdy? Kdy?“ Susie nadšeně poskakovala.

„To ještě nevím – zatím. Dva muži hlídají řeku. Až to nastane, dají nám vědět.“

„Jak to poznají?“ Susie jako by mi četla myšlenky. Tutéž otázku jsem chtěla položit i já. Wynn se zasmál.

„No, ani já sám nevím, jak to vlastně poznají. Víím jenom, že se o nich říká, že to poznají vždycky. Pozorně se dívají a sledují určitá znamení. Poslouchají zvuk řeky a zvuky ledu. Vyznají se.“

„A řeknou nám to?“ Susie chtěla mít jistotu.

Wynn přikývl.

„Stihnou nám to říct?“ naléhala Susie. „Včas, abychom došli na kopec?“ Wynn se usmál.

„Budeme na to mít spoustu, spoustu času,“ ubezpečil ji.

Došla jsem i se svým hrcem ke kamnům, postavila jsem ho na plotnu a téměř podvědomě jsem sáhla rukou na velké železné tělo kamen, abych zjistila, kde to nejvíc žhne. Potom jsem přiložila pár polen a otočila jsem se zpátky k Wynnovi.

„Myslím, že jsem prostě čekala, že přijdou ještě další vánice,“ poznamenala jsem. „Nedovolila jsem si doufat, že by už mohlo doopravdy být jaro.“

„Neříkám, že se na nás nepřížene žádná další vánice, nebo i několik sněhových bouřek,“ podotkl Wynn, „ale neměly by trvat dlouho. Myslím, že jaro už tu je a zůstane.“

Otočila jsem se, abych prostřela na stůl, a všimla jsem si, že Susie už připravila talíře, hrnky i příbory.

Položila jsem jí ruku na rameno, jako výraz díky.

„Susie,“ řekla jsem, „nechtěla bys mít vlastní zahradu? Co bys řekla tomu, kdybych tě naučila, jak o ni pečovat?“

Pohlédla na mě rozzářenýma očima. „Ó, ano!“ vykřikla. „Jako paní Ianová?“

„Paní Ianová“ byla pro děti z vesnice Nimmie.

„Jako paní Ianová,“ přitakala jsem.

„Někdy nám dává ochutnat něco z toho, co pěstuje,“ dodala Susie. „Vždycky jí ale musíme slíbit, že jí nebudeme nic krást, když se nebude dívat.“

Ano, Nimmie by takový skutek nazvala pravým jménem. Žádné zastírání, žádné maskování. Krádež je prostě krádež, a hotovo.

„Indiáni nekradou,“ pokračovala Susie vážně, „protože my máme všechno společné. Ale je slušnost nejdřív se zeptat. A když se někdo nedívá a my si něco vezmeme a schováme to, znamená to, že jsme to ukradli.“

„To je pravda,“ souhlasila jsem poněkud nepřítomně.

„A bílí lidé nemají rádi zloděje,“ pokračovala Susie a kradmo pohlédla na Wynna. „Zavírají je do vězení.“

Věděla jsem, že Wynn je pro ni tím, kdo zloděje „zavírá“.

Wynn si zrovna stahoval boty.

Vzhlédl. „Děti nezavíráme,“ řekl kategorickým tónem.

„Ne?“ Co jsem to slyšela v Susiině hlase? Úlevu? Pochybnost?

„Ne, nezavíráme,“ řekl Wynn, jako by se chtěl obhajovat.

Vím, že indiáni své děti často takhle strašili, a Wynna zlobilo, že k tomu využívají jeho osobu.

Susie chvíli tiše stála a pak jí v černých očích zajiskřilo.

„Počkej, až to řeknu ostatním,“ prohlásila. „Můžeme si dělat, co chceme –“

Ale Wynn ji to nenechal dokončit. Došlo mu dřív než mně, že ho Susie provokuje. Odhodil jednu těžkou botu a s jednou nohou ještě obutou, druhou zutou se jal dítě honit. Susie se rozběhla a při tom ječela, a protože se zároveň i smála, nemohla pořádně uhýbat. V našem malém srubu stejně nebylo dost místa, aby se dalo někam doopravdy utéct, a tak ji Wynn po jednom kolečku kolem stolu chytil. Kip neodolal a s gustem se do tahanice zapojil. Stála jsem na svém malém prostůrku před kamny, sledovala ten mumraj a doufala, že se štěkot a rozdivočelé ňafání nedonesou až do vesnice. Sousedé by se určitě divili, co se to u nás pro všechno na světě děje.

„Tak dost,“ řekla jsem nakonec a ukázala jsem Kipovi, ať se vrátí na své místo.

„Radši toho nechme,“ mrkl Wynn na Susii, „než nás Elizabeth pošle taky do kouta.“

Susie se z té námahy maličko zadýchala. Několik minut byla zticha a Wynn jí pomohl vstát a přenesl ji na lehátko.

Potom se k němu otočila a upřela na něj široce otevřené oči s tázavým výrazem. „Takže to není pravda, že ne? Nevozíš děti pryč a nezavíráš je tak, že už nikdy neuvidí své rodiče?“

„Přesně tak, Susie. Děti nikdy nezavíráme.“

„A co tedy děláte, když udělají něco špatného?“

„Jdeme si promluvit s jejich maminkami a tatínky a snažíme se jim vysvětlit, jak dětem pomáhat, aby se chovaly dobře. Mluvíme i s těmi dětmi a vysvětlujeme jim, jaká nebezpečí jim hrozí, když budou dál dělat špatné věci. Nechceme, aby z těch dětí vyrostli špatní lidé. Z toho jsou pak nešťastní všichni. Nelíbí se nám ani, když musíme zavírat do vězení dospělé lidi – nepřejeme si to dělat. Někteří dospělí se ale chovají špatně pořád, a tak je někdy musíme oddělit od ostatních, aby jim dál neškodili.“

Susie se nad tím zamyslela.

Pokývla tmavou hlavinkou, nyní velmi vážně. „Ty jsi jako Ježíš,“ pronesla zahloubaně.

Wynn vykulil oči. „Co prosím?“

„Ty jsi jako Ježíš,“ řekla Susie, teď, když už ta slova jednou vypustila z úst, o něco optimističtěji. „Jemu se taky nelíbí, když jsou lidi špatní. A nerad je posílá pryč – z nebe. Ale kdyby nechal přicházet do nebe špatné lidi, oni by to tam zkazili pro všechny ostatní.“

Wynn na to nic neřekl, ale když cestou do ložnice, kam si šel pro své trepky, hrábl holčičce do vlasů a mírně jí je pocuchal, měla jsem dojem, že má zamžené oči.

Byl jasný, slunečný den, a když jsem se zhluboka nadechovala svěžího vzduchu, musela jsem připustit, že jaro je doopravdy tady. Těšila jsem se, co nám přinese nadcházející vegetační období, po pravdě, nemohla jsem se dočkat. Zamilovala jsem si letní měsíce v tomto překrásném kraji – jen kdyby se dalo nějak vyhnout těm mračným komárů a muchniček. Ale i když mě ty potvory budou trápit, letní měsíce, které nás čekají, si náležitě vychutnám!

Čekali jsme na útesu na východ od vesnice, až začne ta spektakulární podívaná na pukající ledy na řece. Děti si hrály a dospělí si povídali. Ian, Wynn a dva muži, které vzali s sebou, už zjistili, že nastane-li povodeň, octnou se v nebezpečí dvě vesnice. Dali řeč s obyvateli obou osad a vyzvali je, ať odejdou z dřevěných chatrčí a přenesou si věci na nějaké vyvýšené místo. Někteří lidé je poslechli. Jiní si stáli na svém, že jsou dost vysoko, aby se k nim rozbouřené vody řeky nedostaly. Wynn se s nimi přel a vysvětloval jim situaci, jak nejlépe svedl, ale pár lidí zůstalo neoblomných. Nakonec je tam Wynn nechal, ale museli mu nejdřív alespoň slíbit, že vyšlou jednoho muže, který bude hlídkovat a řeku sledovat.

Teď jsme se tedy shromáždili na vrcholku kopce a čekali jsme, co se stane, až řeka shodí svůj těžký zimní oděv a osvobodí se z ledového sevření.

V duchu jsem se usmívala. Připadalo mi, že to je pro nás všechny pěkná výmluva, abychom mohli vyrazit z vesnice a udělat si party na kopci. Někteří z nás to dokonce vzali doslova a připravili k té příležitosti piknikové koše.

Všude kolem mě bublal hovor, lidé si spolu družně povídali, co chvíli prořízlo klid okolní krajiny zapištění některého z dětí, které tam skotačily. Všichni si výlet náramně užívali.

Z toho je vidět, jak nám chybí možnost jen tak se setkávat a bavit, pomyslela jsem si, když neváháme jít všichni dvě míle na kopec dívat se, jak se lámou ledy na řece.

A pak se najednou rozhostilo jakési podivné, strašidelné ticho. Všichni s pohledy upřenými na řeku zmlkli, přerušili hovor v půli věty, nevyřčená slova zůstala viset v dopoledním vzduchu.

Nikdy by mě ani nenapadlo, že se naše tichá, klidná řeka může rázem proměnit v takový divoký, nespoutaný živel, teď jsme ale byli svědky toho, jak se její hladina zvedá s tak nezadržitelnou silou, že mě to nejen překvapilo, ale i vyděsilo.

Slabé sténání se v mžiku změnilo v hromový rachot a následoval praskot tak intenzivní, že se vzduch kolem nás rozvibroval. Sotva ten zvuk prořal klid, který až dosud na řece panoval, vymrštily se obrovské kusy ledu mnoho metrů do vzduchu a hnuly se po proudu. Srážely se, drtily se navzájem a na břehy, kde byl ještě led, se vyvalila rozbouřená, zpěněná voda. Hleděla jsem na to v tichém úžasu.

Voda a kusy ledu se řtily v divoké pěnicí změti, jako kdyby je poháněl nějaký běs, a vyřvávaly své zlověstné poselství.

Kousek dál byla na řece ostrá zátočina. Rozbouřená voda dospěla až k ní a zdálo se, že se tam zastavila a zmítá se a úpí jako nějaký umírající obr. A pak někdo vykřikl a za okamžik kdosi další a záhy nastalo kolem mě všeobecné hemžení, lidé volali jeden na druhého a znělo to zděšeně. Nerozuměla jsem jim ani slovo. Stočila jsem pohled zpátky k řece. Kusy ledu se vršily výš a výš a za nimi se vytvářelo stále se zvětšující a vířící jezero rozbouřené vody.

Rozhlédla jsem se kolem sebe. Kde je Wynn? A Susie?

Susii jsem spatřila hned, byla s Kipem ve skupině dětí z vesnice. I oni upírali zrak k zákrutu řeky. Všimla jsem si, že voda už se pozvolna přelévá přes břehy řeky a rozlévá se, stále šedá a zuřivá, na obě strany.

Pak jsem spatřila i Wynna. Zvedl ruku, aby upoutal pozornost lidí. Všichni postupně zase umlkli, ticho teď prořezával jen vzdálený řev řeky a praskot a skřípění ledu.

„Ženy a děti ať zůstanou tady,“ snažil se Wynn překřičet burácení rozbouřených vod.

V panice jsem se rozhlédla kolem sebe. Všimla jsem si Nimmie, mířila klidně a tiše ke mně.

„Co chce dělat?“ zeptala jsem se jí. Nechápala jsem to a měla jsem strach.

„Řeka,“ řekla. Připadalo mi, že jsem i v jejím hlase zaznamenala strach.
„Ucpala se v té zátočině.“

Podívala jsem se na řeku a pak jsem se prudce otočila zpátky na Nimmii. Nemusela jsem tu otázku ani pokládat.

„Už se to jednou stalo,“ pokračovala Nimmie. „Zničilo to celou vesnici.“

„Ne!“ Skoro jsem to vykřikla. Představila jsem si, jak náš útulný domov končí pohřbený pod ledovým přívalem. Zakryla jsem si obličej rukama.

Nimmie ke mně natáhla ruku. Teprve v té chvíli jsem si uvědomila, že Susie se ke mně svým malým tělíčkem vši silou tiskne. *Susiina matka je pořád ještě ve srubu!* pomyslela jsem si horečně. Nebyla dosud natolik při síle, aby se mohla zúčastnit výpravy na útes s ostatními. Byla tam s ní i její novorozená dvojčátka, chlapeček a holčička, a ten starší pár, který tam s nimi bydlel.

Objala jsem Susii oběma rukama a přitáhla si ji k sobě blíž. Náš vlastní srub, Wynnův a můj, jsem rázem pustila z hlavy i se vším, co nám ho dělalo domovem. Nejdůležitější teď byla Susiina rodina a další lidé, kteří možná pořád ještě byli ve vesnici.

Muži teď utíkali, běželi jako o závod směrem k osadě. Sledovala jsem je s očima hrůzou vytřeštěnými. Do vesnice jsou to dvě míle! *Kolik na to mají času?* A pak jsem zaregistrovala, že další muži utíkají ještě také jiným směrem – směrem k zahrazené řece.

„Co...?“ začala jsem a Nimmie odpověděla: „Jdou se pokusit ten zátaras uvolnit.“

„Ale jak?“ vypravila jsem ze sebe a pak jsem spatřila, že v čele těch mužů běží k řece Wynn.

„Ach, Bože, to ne. Prosím, ne.“ S rukama na obličejí jsem se zhroutila na zem a Susii jsem stáhla s sebou.

Tělo se mi neovladatelně roztřásl. Co zmůže pouhý člověk proti obrovitým kusům ledu? „Ach, Bože. Ach, Bože!“ úpěla jsem. Na nic víc jsem se nezmohla.

A pak mi někdo poklepal na rameno. Pokusila jsem se vzbopit natolik, abych nějak zareagovala. Byla to Susie. I ona byla bledá a oči měla hrůzou vytřeštěné.

„Musíme se modlit,“ pošeptala mi. „Musíme se modlit, rychle – než tam doběhnou. Než –“ Brada se jí třásla. „Nechci, aby led zabil dalšího tátu,“

pokračovala a já jsem si vzpomněla, že mi někdo vyprávěl, jak to Susiina otce stáhlo pod led na řece, když se pokoušel zachránit své psí spřežení a zimní úlovek kožešin, aby mohl nasytit rodinu.

Přitáhla jsem si Susii k sobě. Teď už nepokrytě vzlykala.

„Dobrý Bože,“ pronesla jsem úpěnlivě, „prosím, prosím, zadrž je, ať jdou zpátky!“ A potom klidněji: „Ochraňuj nás, Pane. Ochraňuj každého z nás. Ochraňuj ty muže, kteří jdou k řece. Kéž se jim nic nestane, Pane. Buď s Wynnem. A buď s těmi muži, kteří jdou do vesnice. Kéž se tam dostanou včas, aby mohli zachránit ty lidi. Amen.“

Chtěla jsem vzít Susii znovu do náruče, ale ona se vzepřela. Místo toho se začala modlit ve své mateřské řeči. Zapřísahala Pána Boha, který poslal svého Syna Ježíše, téhož Ježíše, který učinil všechny věci, kéž osvobodí vody řeky, aby mohly téci dále po proudu a nezadržoval je led. Připomněla Pánu Bohu, že Wynn nezavírá děti do vězení – chce je jen učit, aby z nich, až vyrostou, nebyli špatní lidé, nic víc. A potom ještě řekla Pánu Bohu, že i ona Ho miluje a bude se ze všech sil snažit, po celý svůj život, nedělat špatné věci, aby nikdy nemusela skončit zavřená ve vězení nebo aby se kvůli tomu nedostala do nebe. Na závěr modlitby řekla anglicky: „Amen.“

Když Susie uzavřela svou modlitbu, bylo mi zatěžko otevřít oči. Přesto jsem se chtěla dívat. Ano, muži pořád ještě sbíhali po dlouhém úbočí kopce dolů k řece. Voda teď dosahovala ještě výš a byla ještě rozbouřenější. Vířila a útočila na kusy plujícího ledu, narážela do nich, smýkala s nimi a všelijak je otáčela. Sledovala jsem to a říkala jsem si, že mužům se rozhodně nikdy nemůže podařit udělat něco, cokoli, aby překážku uvolnili. Pronesla jsem další tichou modlitbu, kéž se o to ani nepokoušejí, kéž se otočí a utečou do bezpečí dřív, než je rozrušený vodní živel stáhne do hlubin.

Teď už byli od nás tak daleko, že jsem mezi vzdalujícími se postavami nedokázala Wynna rozpoznat. A pak jsem spatřila, jak jeden z mužů zvedl ruku, a bylo mi jasné, že je to Wynn. Shromáždil si ostatní kolem sebe a udílel jim pokyny. Teprve v tu chvíli jsem si všimla, že mnozí z mužů nesou své zbraně.

„Budou se snažit ty ledové kry rozstřílet,“ objasnila mi to Nimmie. A potom dodala, trochu skepticky, jak se mi zdálo: „Ještě nikdy to nepomohlo, ale je to to jediné, o co se mohou pokusit.“

Muži přijali instrukce a šli dál. Teď už dospěli ke krajům vzedmuté vody, všude kolem nich to pěnilo a vířilo. Všichni naráz zvedli pušky a opřeli si je o ramena. Nastalo omračující ticho a pak jsem zaslechla Susii zašeptat: „Teď, Ježíši,“ a ozvala se hromová exploze. Kusy ledu vyletěly desítky metrů do vzduchu a rozletěly se na všechny strany. Vzápětí se chvíli nic nedělo a pak se najednou zvedl obrovský jásos. Řeka znovu tekla. Stále ještě zaplavovala zemi pod námi, pořád běsnila a burácela, ale všechno v ní se teď valilo ve směru proudu. Řeka byla volná a mohla téct.

Přitáhla jsem si Susii k sobě. Nevypadala ani trochu překvapená. Držela jsem ji v objetí, mírně jsem ji houpala a po tvářích mi stékaly slzy. Nevnímala jsem je.

„Podařilo se mu to, Susie!“ křičela jsem radostí. „Podařilo se to!“

Lidé se začali rozcházet, mířili zpátky do vesnice, po větru se k nám nesly jejich vzrušené hlasy.

Napřímila jsem se, nohy se mi třásly, a zvedla jsem s sebou i Susii.

„Tak pojďme, Susie,“ řekla jsem a přivinula jsem ji k sobě. „půjdeme taky domů. Naše vesnice to vydržela. Pojďme naproti Wynnovi a půjdeme domů všichni společně.“

Ale Susie se zdráhala.

„Co se děje?“ zeptala jsem se jí.

„Říkalas,“ začala Susie pomalu, „říkalas, že se sluší, abychom Mu poděkovaly.“

Susie měla naprostou pravdu, a tak jsme to udělaly.